

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ-CULTURALĂ
ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

ABONAMENTE:
Pentru 1 an . . . lei 300
Pentru 6 luni . . . lei 150

ABONAMENTE:

DIRECTOR:
Icon. Staur. Dr. GH. CIUHANDU

ABONAMENTE:
Pentru 1 an . . . lei 300
Pentru 6 luni . . . lei 150

Alba-Iulia și ceasul altor datorii

Trecură nouăsprezece ani, de când Ardealul nostru — după cea mai lungă robie suferită dintre toate ținuturile românești eliberate — a revenit, cel din urmă în serie, la sânul Tărit-Mame.

A revenit cel din urmă în serie pentru ca să fie o încoronare a actului Unirii tuturor Românilor și ca o desăvârșire a unei opere de reîntregire națională.

Au trecut nouăsprezece ani întregi de când, în asemenea împrejurări, mai ales cei ce-am fost asistenți la actul final al epopeei naționale dela Alba-Iulia, am pcurat din gene p inosul, cald și cristalin, al bucuriei obștești și ne-am cutremurat din toate fibrele ființei noastre, mai întâi în Biserică și apoi la Marea Adunare Națională.

Aradul nostru și a dat, atunci, întreg prinusul sufletesc pe altarul epopeei naționale, începând cu opera bărbatilor politici arădani, pregătită în mare parte la Arad și încununată la Alba-Iulia. Dar și prin accesoriile de slugă re rituală, când în Biserică d'a colo în loc de priceasă s'a cântat — în prea abli de Marea Adunare națională — „Deșteaptă-te Române...” iar bătrânul episcop Ioan, de atunci, al Aradului, a încheiat slujba sfintei liturghii cu „Celce a înviat din morți, Hristos adevăratul Dumnezeuul nostru și celce l-a înviat și pe Neamul nostru românesc...”

Și dacă nu s'ar tâlcui rău, am mai putea adăoga și amănuntul de bucuria celui ce scrie aceste șire, autorul rugăciunii de eliberare națională, cetită atunci la Alba-Iulia și în toate bisericile noastre din mitropolie, până la perfectuarea politică a actului de reîntregire dela Alba-Iulia.

Trecură d'atunci nouăsprezece ani, plini ca scurgere de vreme și ca străduinți românești de reculegere națională

Trecură nouăsprezece prilejuri anuale de a ne reîmprospeta bucurii neșterse și nădejdi de viitor, cari au fost răscumpărate cu stăruinți cari puteau fi mai multe și mai convergente cu scopul final al refacerii vieții românești.

Dați ne voie să motivăm această afirmare prin două împrejurări: Mai întâi, cu prezența prea multelor noastre desbinări actuale, organizate ce e drept în cadrele legale ale libertății cetățenești și ale formelor de partide politice. În al doilea loc: cu simțirea și conștiința românească de obște, că nu suntem încă stăpâni din plin în țara noastră, visată așa de

frumos la Alba-Iulia, și că — *nici cu concursul și nici pe d'asupra* desbinărilor politice actuale — nu s'a găsit formula nouă, de a înstăpâni sufletul și brațul românesc în toate drepturile lor de stăpânire și de afirmare.

Trecură cei nouăsprezece ani, cu tot atâtea pi-oașe și recunoscătoare aniversări cu discursuri într'aurite — în care privință par'că suntem meșteri neîntre-cuși și mândri urmași ai retorilor din Forul Romei imperiale.

Trecură anii. Dar, pe aceeași măsură și tot mai inteliți noi de primejdii strigate de peste frontieră, ca și subminați de păcătoase indeletniciri și vinovate întrelăsări de acasă, s'apropte ceasul altor griji.

E ceasul suprem al desmeticirii, ca — pe d'asupra serbărilor de datornică recunoștință națională și a frumoaselor declamații de ocazie — să ne ridicăm spre formula singur-mântuitoare: *a muncii stăruitoare mai mult pentru satisfacerea interesului obștesc decât cel particular.*

E ceasul suprem al purificării moravurilor sociale și-al sancțiunilor, morale și de altă natură, cari să împedecă parvenitismul, nesfârșitele fraude nesancționate, imbecilitatea spiritului politicianist și alte mișme, cari rod împreună și dislug încelinel, dar cu atât mai sigur de izbânda lor tunestă — temeliea operei de reîntregire națională.

Și, aături de ceace spunem noi aci, vom înregistra două momente caracteristice: În discursurile patriotice dela asemenea prilejuri se stăruie tot mai mult în apeluri către conștiința noastră civică și românească: de a trece dela declamații, prin profunda examinare a conștiințelor, către *domeniul faptelor*, de *traire* și de *lucrare* în acord cu interesele naționale superioare.

Iar cel de al doilea moment caracteristic este: că toți cei buni caută febril, — pe d'asupra metehnelor din cei nouăsprezece ani — formula de asociere în slujba unei mai deaproape și cât mai concentrice slujiri interesului de viață și viitor românesc.

Indrăznim să nădăjduim dela cuminența românească de toldeauna — și ne rugăm lui Dumnezeu, ca așa să și fie — că anul al douăzecilea în care am intrat, al epopeei noastre politice naționale, să ne strângă pe toți românii într'o mai de aproape lucrare.

S'ajungem noua aniversare cu un spirit politic mai puțin diferențiat, ridicat d'asupra laturor veleităților personale și de partid.

Și să vedem tot mai multe realizări — prin acțiuni sistematice și prin sancțiuni necruțătoare — spre a restabili moravurile publice și sociale: *unica temelie solidă pentru progresul acestui Neam sortit pentru viață.*

Biserica va binecuvânta, bucurându-se, năzuințele de acest fel: convergente cu rolul ei duhovnicesc și fără de cari misiunea Ei însăși ar putea suferi împedecări și potigneli, de cari nu va fi, numai Ea singură, vinovată.

Iată, cu ce gânduri începem anul cel de al douăzecilea dela cele petrecute la Alba-Iulia.

Ziua sfântului apostol Andrei la Arad

In 30 Noiembrie cum se știe, Biserica noastră prăznuiește amintirea sfântului apostol Andrei, pe al cărui nume la adoptat, în călugărie, mitropolitul Andrei Șaguna și tot așa și P. Sf. Sa Episcopul de acum al Aradului.

Din prilejul acestei zile, la Catedrală s'a săvârșit parastasul obșnuit pentru odihna sufletului marelui mitropolit reorganizator. Slujirea parastasului s'a făcut sobornicește, pontificând I. P. C. Sa părintele Dr. T. Botiș, rectorul Academiei Teologice, al cărei studenți au dat apoi un festival în sala festivă a Academiei.

In cadrul acestui festival, care a stat din cinci puncte, studentul Viorel Bembea din anul IV a ținut o conferință bine reușită despre „Andrei Șaguna, ca organizator constituțional”. Conferențiarul a prins și înfățișat temerurile tradiționale ale concepției șaguniane.

Studentul Oct. Popoviciu din anul IV, apoi s'a încadrat în program prin cuvinte de grațitudine către

P. Sf. Sa Episcopul Andrei, pentru aleasa purtare de grije și sprijin material chiar, acordat și personal studențimei recunoscătoare.

De încheiere, P. Sf. Sa a luat cuvântul, tâlcuind concepția șaguniană și opera organizatorică a mitropolitului Andrei, nu numai ca aparținătoare trecutului, în care El s'a afirmat, ca un Moise călăuzitor din robie la libertate, ci, mai ales, după lumina deprinsă din opera sa organizatorică, reflectată în Constituția și în organizația noastră bisericească de azi și, mai ales, protectoare de drum pentru vremurile viitoare. P. Sf. Sa a făcut apel la cel prezenți — persoane din Cler: consistoriali, profesori și studenți și alți prezenți — să trăim și să lucrăm în acest spirit șagunian, înfrățitor de puteri în cadrele unei vieți bisericești constituționale.

După festival, asistența a plecat la reședința P. Sf. Sale, unde pâr. rector a exprimat omagiul obștesc, la care sau alăturat și alte persoane din oraș, cari au ținut să se alature acestel manifestații la adresa P. Sf. Sale.

P. Sf. Sa a răspuns, mulțumind și apelând la toți cei de față să-L sprijinească în bunele Sale intenții cu cari a primit căma eparhiei, ca un angajament special față de Majestatea Sa Regele, de a face, cu ajutorul lui Dumnezeu, din eparhia Aradului, cea mai frumoasă perlă a Coroanei României.

Doamne, ajută!

Intru mulți ani!

Șoită

Dela Congresul preoțesc din Tg.-Mureș Cuvântul de deschidere al președintelui Iconomistavrofor Dr. Gh. Ciuhandu

(urmare)

Congresului nostru i se potrivește bine, ca aceste mărturisiri de activitate profesională preoțească și de crez românesc să le exprime aici, într'un centru din ținutul zis săcuiesc. Iată cum și de ce:

E la ordinea zilei în viața românească problema așa numită săcuiască. Noi avem un cuvânt îndreptățit și în această chestiune.

Ce avem de spus, împrumutăm pe scurt, din opera „Népfajok” a statisticismului maghiar Balogh Pál, dela sfârșitul veacului trecut.

Dânsul ne spune: „Poporul săcuiesc nu s'a atașat Bisericii ortodoxe; legislația ardeleană nu recipiase Biserica ortodoxă. Deci maghiarii din săcuime, aparținători Ortodoxiei, nu pot fi decât români maghiarizați” (pag. 648).

In județul Mureș Turda, la 1830, vice mareșalul Lenk constatase, în statistica sa, 27 comune săcuiești, în cari atunci locuiau și Români. La conscripția din 1890 însă nu mai erau Români; se maghiarizaseră (pag. 637).

La 1830, comuna Illésmezőfalva din jud. Mureș Turda era curat românească; la 1890 era pur maghiară; „numai majoritatea numerică a confesiunii greco-catolice mai amintește de originea ei” (pag. 667) de comună românească odinioară.

Peste tot, în ținutul săcuiesc, pierderea etnică a maghiarimei stă, față de Ortodoxie, în legătură de cauză și efect (pag. 729).

Cităm aceste dovezi dela contrari, desprinzând din ele o dureroasă constatare: *Biserica ortodoxă română, pe care o reprezentăm aici, a pierdut în așa zisa Săcuime, în mare parte, lupta națională din pricina că a fost desbinată din catolicismul ungueresc, care, pe sub jurisdicția Blajului din foaie vremea, a împins pe Români în brațele catolicismului și prin aceasta în ale maghiarizării.*

Congresul nostru de astăzi are, așa dar, și semnificația precum și rostul ca, prin prezența noastră aici, să trezim în sufletele fraților din această regiune, conștiința originii românești și ortodoxe și să îmbărbătăm pe cei ce se străduiesc aici, cu devotament, pentru restabilirea vieții românești ortodoxe și în Săcuime.

Sedințele Sfântului Sinod

Pe ziua de Marți, în 23. luna trecută, au fost convocați membrii Sfântului Sinod în sesiune de toamnă. La sediile de acum ale Sfântului Sinod s'a prezentat, pentru întâia dată, Episcopul Armatei, P. Sf. Sa Dr. Partenie Copron, cunoscut și cititorilor noștri din prilejul alegerii Sale.

Cetitorii noștri de sigur, sunt doriți să știe, în ce chestiuni și ce hotărâri se vor fi luat de Autoritatea noastră supremă bisericească, în sesiunea de acum.

După cât aflăm din ziare nebisericești, — nu știm, propriu zis: dacă ele publică informații proprii ale lor, ori comunicate de ale Sfântului Sinod despre debaterile sinodale — sesiunea de acum a avut, pe lângă chestiuni curente obișnuite, și o seamă de probleme importante. Intre cele dintâi, suntem bucuroși că putem vesti pe cititorii noștri, că Sf. Sinod s'a sesizat oficial de propagandă catolică la noi, pe care a luat-o în studiu mai deaproape. Fără îndoială, chiar și numai această semnalare ne dă nădejte de o serioasă intervenție. Intre altele și din motivele: că Sfântul Sinod al României n'a numărat niciodată, relativ, un număr așa de mare de teologi iscusiți și cu sensibilități pentru ortodoxie; și că în întreg trecutul României n'am mai avut situații de mai provocatoare intervenții, din partea papistășismului vechiu și nou, în viața poporului și Statului român, ca în anul curent.

A doua zi, Mercuri, s'a constituit o comisiune sinodală, care se va ocupa de chestiunea dezideratelor Bisericii, din latura bisericească a lucrurilor, pentru vremea când va veni în discuție modificarea Constituției de Stat și a Codului civil.

Tot în aceea zi, Sf. Sinod s'a ocupat — de pe urma unei adrese a Ministerului Cultelor, sugestionată de Asociația generală a Preoțimei — de chestiunea ca *bugetele și socotelile bisericești*, provenite dela:

eparhii, protopopiate, parohii și mănăstiri, să fie trecute în atribuția Ministerului Cultelor, pentru verificare și aprobare — Sfântul Sinod, însă, a constatat, că o asemenea cerere este, întâi de toate, în contradicție cu Legea de organizare bisericească și chiar anti-constituțională. Nici nu se putea ajunge la altă concluzie. Cetim, mai departe, că Sf. Sinod a rugat pe Dl. Ministru să și retragă circulara în cauză. Ne întrebăm nedumeriți: S'a putut ajunge chiar până acolo, ca să se fi precipitat măsuri de acest fel? De necrezut! Poate, n'a fost bine, informat cotidianul bucureștean, din care luăm informația?

Problema — ori cum ar fi stând lucrul — rămâne, și ne vom ocupa de ea, ocazional.

În ședința următoare, de Joi, între altele s'au luat măsuri, ca legea de pensionarea preoților să fie pusă în lucrare pentru Basarabia, în așa fel, ca să fie ușoară pensionarea preoților din parohii, în cari e de interes obștesc să se facă înlocuiri cu preoți noi, noscători de limbă românească.

Tot atunci s'a luat act de dorința fraților noștri din Maramurăș, cari vor din toată inima să și aibă chiriarhul lor pe sărbătorile Nașterii Domnului. De altfel lucrări de constituirea adunării eparhiale maramurășene sunt în curs.

V nerea următoare, Sfântul Sinod s'a ocupat de chestiunea censurării, din punct de vedere dogmatic, a lucrărilor de literatură religioasă. Spre acest scop s'a constituit o comisiune, ale cărei lucrări vor fi prezentate Sfântului Sinod.

După discutarea și a altor chestiuni, Sf. Sinod și-a încheiat sesiunea de acum, iar PP. SS. Chiriarhii s'au întrunit în conferință, luând în discuție regulamentul alegerilor eparhiale.

În călcăiul acestui prea sumar rezumat ne îngăduim să adăugăm o *respectuoasă părere și o dorință, cari sunt și ale altora*: ca adică, pentru in-

Factorii de conducere politică și bisericească, precum și factorii culturali românești și au dat seama de datoriile de a activa în așa zisa Secuime, pentru trecerea celor de aici și readucerea lor la viața românească. Noi semnalăm aceste măsuri de îngrijire, pe cari le subliniem, din tot sufletul nostru, prin gratitudinea acestui congres.

Tot așa semnalăm un eveniment de mare importanță națională în locul întâiu, dar și religioasă ortodoxă, că factorii în drept au reușit să restabilească *Maramureșul* românesc în drepturile sale sufletești, de a-și avea o episcopie proprie, ortodoxă, cu sediul în Sighet, care stă deja sub reorganizare.

Acest act este răspunsul cel mai categoric și just a toată suflarea românească, față de cei ce, prin catolicismul lor, au derutat viața națională românească și în Maramureș, ispitindu-ne în timpul din urmă și prin emisari ai papalității, colindători unul după altul pe hotarele noastre străbune.

Acești emisari, cari n'au dat încoaci când Neamul românesc din Ardeal era încătușat în robie ungurească, ci numai au făurit cătușile episcopiei de Hajdu-Dorogh, frânțe de dorobanțul român — puteau, cu mai mult temei, să ne deie pace acum și să nu ne jighească cu regretele lor, că noi Românii nu suntem „catolici“ supuși Papei dela Roma.

Protestăm împotriva acestor ispite și le refuzăm categoric!

Noi, preoții ardeleni, ne-am adunat în congresul de față, tocmai aici la Târgu-Mureș, nu determinăm de un gând

confesionalist, ci de cel românesc, care a trăit deapururi viu în conștiința noastră mai mult ca milenară.

Am venit, ca să afirmăm aici, din punct de vedere *duhronic* și *ortodox*, drepturi cari sunt ale Neamului românesc, și pe cari le va sublinia și accentua, și din alte puncte de vedere un alt congres, de militantism românesc, tot aici în Târgu-Mureș.

După aceste mărturisiri despre ce am făcut și dorim să mai facem, îmi rămâne de îndeplinit o foarte plăcută datorie, să adresez salutul nostru tuturor acelor factori, reprezentanți ai autorităților, și tuturor acelor factori, cu cari avem cel puțin un oarecare contact profesional în activitatea noastră și ne-au cinstit cu prezența lor la acest congres.

(Urmează salutul la adresa oficialităților și organizațiilor culturale)

Tot așa, deoarece congresele noastre, ca și viața noastră preoțească, sunt publice, îndreptez acelaș cald salut și mulțumiri tuturor acelor participanți din alte categorii, cari au ținut să onoreze congresul nostru, cu frățesca lor prezență și interesare.

După toate acestea, declar congresul nostru de astăzi, de deschis și cer binecuvântarea P. Sf. Sale Părintelui episcop al locului, Nicolae, peste lucrările noastre, pe cari le începem în numele și cu ajutorul lui Dumnezeu.

— Sfârșit —

formarea obșlei — și mai ales a preoșilor, cari n'au posibilități de a ceti cotidienele din capitală — pentru viitor să se deie, dela Sf. Sinod, tuturor revistelor eparhiale, informații, cari ar fi și autentice, dar și complete. Lumea preoțească, ar fi bucuroasă de acest serviciu informativ despre lucrările Sfântului Sinod.

Mărgăritare

din scrierile sfântului Părinte filosof și martir Iustin

culese de preotul Ioan Nicorescu (Jabăr).

(*urmare* *)

c. *Omul e creat liber.* Pentru că Dumnezeu la început a făcut pe om și om cu voință liberă, de aceea pentru toate greșalele lor vor fi pedepsiți cu focul vecinic. Așa e adevărul natura fiecărei fapturi, capabilă de osândă ori de fericire, la nici o faptură nu se va găsi ceva de laudat, dacă n'ar fi în poziția de a se alătura la unul sau altul, având la aceasta și putință. (L. c.).

5. *Despre păcatul ereditar.* Hristos nu s'a născut nici răstignit pentru sine, ci pentru neamul omenesc, care dela Adam începând, prin înșelăciunea șarpelui s'a făcut vinovat morții, abstrăgând dela vina personală a fiecăruia dintre dânșii, cari au păcătuit. (Dialog, C. 88).

Hristos s'a născut din o fecioară, ea pe asemenea cale, prin șarpe luând început neascultarea, să și primească și deslegarea. Pentru că Eva, după ce a primit cuvântul (mîncîna) șarpelui a născut ca o fecioară neascultarea și moartea. Credința și bucuria o primi Maria, fecioara, când îngerul Gavril i-a adus vestea de bucurie, că Duhul Sfânt s'a pogorât asupra Ei și puterea celui prea înalt o va umbri pe Dînsa. (Dialog L. C. 100).

6. *Necesitatea Grației.* „Sf. Scriptură nu o poate nimeni înțelege (cunoaște), cărnăia Dumnezeu și trimisul Său nu-i dau înțelegerea“ (L. c. c. 7).

Într-o circumscidență spirituală (a botezului) varsă Hristos grația Sa în inimile credincioșilor. Inimile (creștinilor) sunt astfel tăiate (curățite) de toate răutățile, așa, că bucuroși cerem să suferim moartea pentru numele acelei mărite stînci (Hristos), care varsă în inimile aceloră, cari printr'ănsul iubesc pre Tatăl, care dă apă vie și adapă pe acela, cari cer să bea apa vieții. (L. c. c. 114).

7. *Despre Botez.* „Toți acela, cari au venit din convingere și cred, că aceea e adevărat, ceea ce noi învățăm și vestim și cari fac vot, că așa vor să trăiască, vor fi primiți să se roage și prin post să ceară dela Dumnezeu iertarea păcatelor până aci făcute; pe lângă ei ne rugăm și noi cu dânșii. După aceea, vor fi conduși de noi unde e apă și se vor supune prin anumită formă unei renașteri prin care noi înșine ne-am renăscut, renăscuții adevărați: în numele lui Dumnezeu Tatăl și Domnului tuturor fapturilor și Mântuitorului nostru Iisus Hristos și al Sfântului Duh, primesc dânșii spălarea în apă (baia botezului)“ (Apol. I. c. 61).

„Peste celce din voie liberă cere ca să fie renăscut prin apă și care se călește de toate cele fă-

cute, se chiamă, pronunță numele Tatălui și Domnului tuturor fapturilor, care le rostește numai acela, care conduce pe cel botezând la isvorul botezului. Această baie a botezului se numește *iluminare* (fotismós), acela să luminează duhovnicește. Dar și în numele lui Iisus Hristos, care s'a răstignit sub Pilat din Pont și în numele Sfântului Duh, care, pr' vitor la Iisus, prin prorocul mai înainte s'a vestit: se va spăla celce se luminează (o fotoz'menos)*. (L. c.).

Iustin martirul are un simbol al botezului (vezi Bernemann și Brieger).

8. *Cultul euharistiei la primii creștini.* „Noi conducem pe cel devenit credincios și alăturat nouă, după ce l-am botezat (mai sus arătat) la frați, precum ne numim noi, la locul de întrunire pentru rugăciune comună cu osârdie atât pentru noi, cât și pentru cel iluminat (botezat), cât și pentru toți din toată lumea, ca să putem fi după ce ne-am învrednicit a cunoaște adevărul, ca și în fapte, ca bunii cetățeni și păzitorii de porunci să ne afirmăm, ca astfel să putem ajunge la vecinica fericire. Noi ne salutăm unul pe altul cu o sărutare, după ce am isprăvit rugăciunile. — Se aduce apoi celui mai mare între frați pâine și un pocal cu apă și mestecătură (vin amestecat cu apă), acela primește cele aduse dă laudă și mărire Tatălui tuturor fapturilor prin numele Fiului și Sfântului Duh, și se dă astfel mulțumită (euharistia) pentru darul ce ne-am învrednicit a-l primi continuându-se mai departe cu rugăciunea. Sfârșind mai marele cu rugăciunea și actul euharistic tot poporul încheie cu „Amin“. Amin înseamnă în limba evraică, „așa să fie“. După ce cel mai mare a isprăvit cu actul euharistic și tot poporul s'a pronunțat, tînd diaconii, fiecărui din cei prezenți din pâinea euharistică și din apa mestecată cu vin de a se împărtași (metabein) și celor absenți le duc diaconii acasă“ (Apol. I. c. 65)

9. *Euharistia e corpul și sângele Domnului.* Iustin ardește: „Această năncare se numește la noi Euharistia, la care nimeni altul nu poate lua parte decât acela, care crede, că cele de noi vestite sunt adevărate și acela, care pentru iertarea păcatelor și a doua naștere prin anumită baie se spală și trăește astfel după cum a rămas de la Hristos. Pentru că nu ne împărtașim cu pâine și beutoră comună, ci întocmai precum prin cuvântul lui Dumnezeu Iisus Hristos Mântuitorul nostru trup s'a făcut pentru mântuirea noastră; așa e, precum, care prin rugăciune prin însuș cuvântul său a sfințit mîncarea, prin care în urma unei *prefaceri* (katà metabolin) hrănește corpul nostru care e corpul și sângele lui Iisus“.

10. *Descrieri amănunțite despre cultul divin de Dumineca.* „În ziua numită după soare se adună toți, care locuiesc la orașe și la țară la un loc comun, unde se cetesc din scrierile apostolilor, ori a profetilor cel mai mare ține o vorbire, prin care face atenți și provoacă să urmeze frumoaselor învățături și pilde. — După aceea ne ridicăm toți și înălțăm rugăciuni către ceruri. Și după cum am arătat la finea serviciului se aduce: pâine, vin și apă și cel mai mare înălță rugăciuni și mulțumiri, cu putere multă, cu cari poporul se identifică, răspunzând: „Amin“. Imediat urmează împărtașirea, fiecărui din ceea ce s'a consacrat și aceloră, cari nu sunt prezenți le duc diaconii acasă. Cei cu stare bună și alții care voiesc dăruiesc cât pot și cât voiesc.

Dăruirile se predau celui mai mare, care le împarte orfanilor, văduvelor și celor bolnavi, ori pe sea-

*) V. No. anterior 41.

ma altor treburi de folos celor robiți străinilor, cu un cuvânt celor lipsiți.

Duminica ne adunăm pentru că aceasta e prima zi în care Dumnezeu a luminat întunerecul și a format din vechea materie lumea și Iisus Hristos, D-nul și Mântuitorul nostru în aceeași zi a înviat din morți pentru că în ziua înainte de seara Duminicii l-au răstignit și în ziua după Sămbătă, adică tocmai Duminică s-a arătat Apostolilor săi și l-a învățat aceste lucruri cari ni le-au pus nouă înainte spre cumpenire.

11. Rezultatele morale ale creștinismului. „Decând am crezut noi în Logos, de atunci ne-am desbărat (de idoli păgânilor, diavoli) și prin Fiul ne-am alăturat singurului și nefăcutului Dumnezeu. Și noi, cari odinioară am aflat plăcere în feluritele păcate, iubim azi din contră numai curățenia; noi, cari până aci ne dedasem magiei, ne-am alipit azi bunului și vecinicului Dumnezeu; noi, cari până aci am folosit toate mijloacele de îmbogățire, azi mai tot ce avem o facem avere comună și o împărțim fiecărui lipsit; noi, cari ne-am prigonit și amărât și cu cei cari nu s'au fiut de neamul nostru, cu cari n'am voit să fim la un cămin, după ce s'a arătat Hristos, trăim, mâncăm la oaltă și ne rugăm pentru dușmani și eăutăm pe ceie pe nedreptul ne prigonesc să-l câștigăm și sfătuim ca și dănsii să viețuiască după dumnezeieștile învățături și să aibă speranță bună, ca să ne putem împărtăși de bunurile dela Dumnezeu, Domnul tuturor făpturilor” [Apol.c. 14].

„Sunt mulți atât de parte bărbătească cât și femească până la 60 și 70, ani, cari de mici au fost crescuți în învățăturile lui Hristos, au rămas statornici și afirm cu siguranță că de aceștia se pot afla în fiecare categorie de oameni, pe care l-și putea numi cu numele, și ce voi mai zice despre imensa și felurita mulțime, cari părăsind viețuirea păcătoasă s'au îndreptat”. (L. c. c. 15).

„E lucru cunoscut, că nu este nimeni, care pe noi ceie credem în Iisus să ne înfrice și să ne poată face sclavi, că de vom fi tăiați cu sabia, ori răstigniți, ori aruncați fierelor, ori legați în lanțuri și aruncați în foc și expuși tuturor torturilor, cu toate acestea noi nu ne vom schimba crezul nostru, ci cu cât mai mult vom fi supuși torturilor, cu atât mai mult alții vor crede în numele lui Iisus și vor fi temători de Dumnezeu. Cu cât tăiem unul buclum de vie lozele de roadă, cu atât mai alea, vor da din buclum alte mlădițe, cari vor crește și vor aduce roadă, aceeași se întâmplă și cu noi, via cea sădită de Dumnezeu și Mântuitorul Iisus, care e poporul său” (biserica sa). (Dial. c. 110).

12. Pareri individuale ale lui Iustin. Iustin a crezut într'un chilianism moderat. A afirmat că sufletul omului ar fi nemuritor, prin ce vrea să zică, că nu-l nemuritor precum e Dumnezeu, ci sufletul a existat numai prin Dumnezeu, pe care sufletul Dumnezeu îl poate nimici. (Dial. c. 5. 6.)

Existența și nemurirea sufletului este numai un dar dela Dumnezeu. Iustin nu crede în existența perpetuă a ingerilor și a oamenilor buni și răi, ba mai mult, spune lămurit: cel răi vor fi în focul veclnic, fiecarele ajunge la pedeapsă veclnică, ori la mântuire veclnică, luându-și plata după faptele sale”. (Apol. l. c. 8. 12).

Congresele religioase mondiale din Anglia.

de prof. Vintilă Popescu

VIII.

Raportul secției V-a despre Biserica universală și Națiunile lumii.

Anii dela războiul cel mare încoace au arătat o mare schimbare în temperamentul public din fiecare țară. Problemele pe care războiul le-a creat, le-a agravat sau le-a lăsat nerezoivate, au dus la o stare de încordare care-și găsește expresiunea într'un naționalism rebel, în grupări antagonice, într'o reînarmare pe o scară colosală, și într'o frică universală de un război care să cuprindă toate națiunile. În mijlocul acestor împrejurări, depresiunea economică a mărit, în sânul fiecărei națiuni, convingerea că securitatea nu se poate baza decât pe forțele proprii ale fiecărei națiuni. De aceea guvernele se feresc să adere la pacte colective pentru luarea de măsuri rapide. De unde acum zece ani exista un spirit de o credință optimistă într'o ordine internațională, astăzi nu mai este decât confuzie și desorientare. Într'o astfel de lume prima datorie a Bisericii este de a chema pe toți oamenii la pocăință și credință. Lumea este a lui Dumnezeu, ea stă în mâna Lui milostivă. A crede în puterea și dragostea Lui nu înseamnă a nu vedea realitatea, ci a sta pe stâncă singurei certitudini oferite oamenilor. Biserica să cheme pe oameni, nu la o nouă adorare, ci la credința în Dumnezeu, Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, care a biruit lumea.

Biserica Ecumenică.

Un motiv special pentru credință și curaj în mijlocul perplexității veacului nostru este faptul, că Biserica creștină începe să devie ecumenică pentru întâia oară în istoria ei. Misionarismul veacului trecut a întins marginile comunității creștine peste tot globul pământesc. În același timp, unele sisteme politice, substituindu-se bisericilor, au trezit în creștinii din toate țările o loialitate mai profundă față de Hristos și de Biserica și o nouă idee a necesității solidarității în Hristos.

În legătură cu aceasta, nu trebuie să pierdem din vedere deosebirea fundamentală dintre „ecumenic” și „internațional”. Termenul „internațional” acceptă în mod necesar divizarea omenirii în națiuni separate, ca o stare naturală de lucruri. Termenul „ecumenic” însă exprimă o unitate dată a Bisericii. Așa dar unul pleacă dela faptul unei divizări, celălalt dela faptul unității în Hristos. Cugetul și lucrarea Bisericii sunt „internaționale” într'u cât Biserica trebuie să activeze într'o lume împărțită, în care grupurile de creștini fac parte, cu restul omenirii, din împărțirea în națiuni și rase; ele sunt însă „ecumenice” într'u cât ele încearcă să realizeze Biserica „Una Sancta”, adică să înfăptuiască aceea ce este inerent Bisericii ca Biserica. Fără îndoială ramificarea Bisericii ecumenice între națiuni are o influență profundă asupra relațiilor dintre aceste națiuni. Cu cât Biserica ecumenică devine mai puternică și mai unită și cu cât ramurile ei izbutesc să injecteze spiritul lui Hristos în chestiunile na-

ționale, cu atât mai mari devin șansele de armonie și stabilitate în sfera relațiilor internaționale.

Acest fapt al calității ecumenice a Bisericii poartă în sine o consecință importantă, și anume: Biserica aduce, la realizarea unei mai bune orânduirii internaționale, o concepțiune care nu poate fi derivată din nici-un izvor politic. Acelora cari se luptă ca să realizeze frățietatea într-o lume sfâșiată de ura națională. Biserica le oferă nu un ideal, ci un fapt real: omul unit, nu prin aspirațiunile sale, ci prin dragostea lui Dumnezeu.

Așa dar, adevărata ecumenicitate trebuie să fie ținta eforturilor noastre. Bisericile nu trebuie să fie numai tolerante una față de alta, dar să se și gândească la unirea uneia cu alta. Totuș lucrarea de frunte a Bisericii rămâne în primul loc propovăduirea evangheliei iubirii lui Hristos.

Impărăția lui Dumnezeu și ordinea internațională.

Nici-o ordine internațională, ce poate sau ar putea fi ajunsă prin eforturile umane, nu poate fi identificată cu Impărăția lui Dumnezeu. Multe din desiluziile asupra chestiunilor internaționale se datoresc faptului că acestor chestiuni li s'au atribuit o calitate religioasă, uitându-se că toate instituțiile lumesti poartă în ele pecetea păcatului.

Impărăția lui Dumnezeu este împărăția spiritului de dragoste al lui Dumnezeu, care fără îndoială are o mare influență asupra ordinii internaționale.

Biserica nu trebuie să creadă, că și-a îndeplinit rolul când se roagă și lucrează pentru pacea națiunii în mijlocul căreia se află, ci trebuie să se roage și să lucreze pentru pacea tuturor națiunilor, și să arate, că pe Ea o preocupă pacea lumii.

Liga Națiunilor.

Liga Națiunilor a fost în ultimii 20 de ani obiectul principal al atențiunii și discuțiunii universale, iar creștinii o privesc din diferite puncte de vedere. De aceea trebuie să înlăturăm dela început unele neînțelegeri.

Liga nu este un guvern. Ea nu are o minte și o voință proprie. Aceia care critică liga națiunilor pentru ceea ce a făcut sau n'a putut să facă, critică în realitate guvernele statelor membre sau anumite guverne. Tendința de a atribui Ligii calități, pe care nu le are și nu poate să le aibă, a făcut ca să se producă desiluziile și confuziunile asupra Ligii.

Liga Națiunilor nu este o Biserică. Ea se ocupă cu politica și administrația lumii de toate zilele. Faptul, că este simbolul unui mare ideal — acela al păcii și al cooperării pacifice — nu trebuie să ducă pe creștini la identificarea speranțelor lor cu realitățile prezente.

Liga Națiunilor este un oficiu permanent de cooperare între cincizeci sau mai multe guverne — nimic mai mult însă nici nimic mai puțin. Ca atare, ea reprezintă cel mai grandios efort făcut cândva în istoria omenirii, de a înlesni guvernelor să se consulte între ele, să pânuiască la oialtă și să lucreze în comun acord. Ea este o încercare de a stabili un sistem de interdependență politică, corespunzător interdependenței economice, caracteristică civilizației moderne.

Chemarea Bisericii.

Toate Bisericile reprezentate în această confe-

rință sunt chemate a se uni într'un nou efort, de a manifesta în lume realitatea ecumenică a frăției creștine. Dintre pașii ce trebuie să facă, sunt următorii:

a) Să folosească educația creștină pentru crearea unui spirit de înțelegere, prietenie și respect reciproc, și pentru trezirea conștiinței unității creștine.

b) Să combată prin forța adevărului propaganda mincinoasă, care întunecă vederea și mințile multor oameni, și pentru acest scop să se folosească presa și alte înlesniri moderne.

c) Să dea o atențiune deosebită pregătirii clerului, pentru ca acei cari se pregătesc pentru această chemare sfântă să înțeleagă spiritul larg al Creștinismului și să-l imprime asupra păstoririi lor.

d) Să creeze o organizație, din care să facă parte toate Bisericile creștine, care să studieze în lumina adevărului creștin, problemele ce s'au pus în acest raport și pentru o lucrare comună, dacă este posibilă sau dorită.

(Va urma)

Ca să fim tari.

de Pr. Gh. Perva, Gurba

„Imbrăcați-vă cu toate armele lui Dumnezeu” (Efes. 6, 11)

Ca să fim tari în Creștinismul nostru, ca să fim tari în necazurile cari ne ajung „ca să rămănem în picioare în ziua cea rea” — cum se spune la Efes. 6, 13 — în clipa ori cărei ispite: Dumnezeasca Scriptură ne dă o mulțime de sfaturi și încurajeri. Cel mai minunat și înfrigorant leac împotriva ceasului greu și a zilei rele, împotriva clipei în care „nu știi ce să te faci” cum zicem noi de obicei, e, de bunăseama *rugăciunea*. Însuși Mântuitorul ne-a învățat să zicem: „Și nu ne duce pre noi în ispită, ci ne mântuiește de cel rău”.

Și, așa și face bietul om, când a dat necazul peste el, sau când are de luat o hotărâre însemnată: se roagă, cere; și adesea Dumnezeu îi dă.

Puține rugăciuni nu sunt ascultate de Dumnezeu. Dar, chiar când Dumnezeu nu ne dă ceea ce cerem, totuși, câștigăm altceva tot de mare preț: mâinile cari se împreunează pentru rugăciune și genunchii cari se pleacă, chiar dacă nu fac să „treacă paharul cel amar”, se întăresc, par'că, și-l susțin mai ușor pe om în ziua necazului. Și ca să ne alegem întotdeauna cel puțin cu atâta, cu vreo ușurare măcar „în ziua cea rea”, sf. Apostol Pavel ne îndeamnă: „In stârșit trațiilor, imputerniciți-vă în Domnul, și în tăria virtuții lui. Luați toate armele lui Dumnezeu, ca să puteți sta împotriva în ziua cea rea, și, toate biruindu-le, să rămâneți în picioare. (Efes. 6, 11-13).

Așa dar, omul are mai multe arme de întărire!

Da. Omul poate fi puternic, pe lângă ajutorul minunat al rugăciunii, și cu multe arme Dumnezești.

Imputerniciți-vă cu toate armele lui Dumnezeu, însemnează și aceasta: Cereți și veți primi. Când nu primiți, nu vă descurajați, ci ajutați-vă cu celelalte daruri pe cari vi le-a dat Dumnezeu mai înainte. Ori, vă mângâiați cu acelea, pe cari le-a promis că le va da în viitor.

Luăți învățătură dela grădinari: Aceștia, așteaptă și cer dela Dumnezeu ploaie și rouă pentru răsădirile lor; dar mai știu și aceea, că este apă și în fântâni și în râuri. Și atunci când e secetă, merg și aduc de acolo. Tot de Dumnezeu e dată și apa aceea.

Ori, așteaptă și cer dela Dumnezeu senin și căldură; și când nu e de sus, o fac în seră și sub sticlă așa cum i-a luminat tot El, cu Duhul lui cel sfânt.

Așa să facă și omul. Nu va aștepta, de pildă, să-l cadă „mană” din cer, atunci când Dumnezeu a lăsat grâul așa de minunat. Nu va aștepta să se poaie din cer un înger, să-l vindece de o boală, pentru care Dumnezeu a lăsat și leacuri naturale, omenești

Dumnezeu voiește să-i cerem, ca prin acest act, al cererii, să recunoaștem că el e Stăpânul și dispensatorul a toate; dar, în același timp, nu se împotrivesc să luăm din ceea ce ne lipsește. Dumnezeu vrea: să nu rămânem numai la rugăciune; să nu ne mulțumim numai cu ea; ci, în același timp, să punem în lucrare toate darurile date de El, ca: judecată, bun simț, bună chibzuire, curaj, cumpătare etc.

Și mai vrea Dumnezeu și aceea, ca să nu le putem toate în lumea aceasta, fără rugăciune. *Dumnezeu vrea, să nu fie rugăciunea decât pe jumătate izvorul și cauza de propășire și bună prosperitate a noastră.* Vrea să fim, — după scriptura dela II Cor. 6, 1 — „împreună lucrători cu El” la întărirea noastră.

Dela filiala Arad a Societății ortodoxe a femeilor române

În prag de iarnă aflându-ne, Societatea ortodoxă a femeilor române din loc s'au și mobilizat, pentru a-și întocmi programa de acțiune, în vederea iernii și primăverii proxime. Spre scopul acesta, comitetul filialei s'a întrunit în zilele trecute, fiind prezidat de P. St. Sa Părintele Episcop Andrei și asistând, pe lângă membrele comitetului, și alți preoți și intelectuali mireni.

Între lucrările dela ordinea zilei a fost și de a-și face raportul anual, în vederea adunării generale a filialei, iar în ordinea preparativelor a fost cuprinsă, între altele, o serie de conferințe religioase pentru durata postului curent.

Când scriem aceste știri informative, putem adăoga pentru orientarea cititorilor noștri, că două din acele conferințe au și fost ținute, în cele dintâi două Sâmbete din Postul de acum, din partea dlui *Vintilă Popescu*, profesor, la Academia noastră teologică. În cele două conferințe de până aci a tratat despre Religione și originea ei și despre ideea de Religione în păgânism, în raport cu necesitățile simțite de sufletul omenesc. Conferința proximală va trata despre profetia mesianică, în legătură cu așteptările generale ale sufletului omenesc în vremea venirii Mântuitorului în lume și cu felul realizării, acelor proorocii.

Cele două conferințe de până aci sunt, în sine, o realizare frumoasă din partea conferențiarului, care a reușit să îmbine, printr'o predare liberă și pe înțelesul tuturor, gândul de a populariza cunoștințele reli-

gioase temeinice cu ceea ce se numește zidirea sufletescă a obștei credincioase.

Drept dovadă, remarcăm că, la a doua conferință, s'a prezentat un număr mai mare de ascultători.

Cu aceasta, unul din punctele de program ale Societății ortodoxe se realizează.

Alte puncte, de realizat pe viitor, sunt: adunarea de ajutoare pentru îmbrăcarea copiilor săraci; aranjarea unui „ceai dansant” — de ce-i ceaiul „dansant”, nu înțelegem, când nu ceaiul „dansează”? — pentru sporirea fondurilor societății; aranjarea, la 25 Martie, a unei serbări școlare pentru tineretul de aici; — aranjarea unei mari procesiuni la „Crucea martirilor” din bulevardul Ferdinand.

Tot astfel s'a luat inițiativa, ca fiecare școală de aici să-și aibă câte un prapora, pentru prilejurile de manifestării religioase. În acest scop, P. St. Sa Părintele Episcop a dăruit dela sine suma de Lei 20.000.

Aceste sunt punctele principale din programa de activitate și avem toate nădejdiile, că societatea ortodoxă, aflătoare sub conducerea prezidentei sale Dna Elena V. Goldș și a secretarei dș. Ana Cornea — ajutate și de înțelegerea societății noastre locale și din județ — vor ajunge la frumoase realizări.

Despre ce să predicăm?

12 Decembrie. Dumineca 28 după Rusalii și a Strămoșilor.

Fiecare va ști, că ziua cea mare din sf. Evanghelie de azi, este aceea pe care însuși Domnul o pregătește pe altarele noastre, ca să nutrească și să întărească, cu însuși trupul și sângele său Dumnezeu-iesc sufletele noastre, spre viața cea vecinică.

Cel care a prefăcut odinioară apa în vin la nunta din Cana Galileii, ca să nu sufere nuntașii lipsa de beaură, cel care a înmulțit pâinea în pustiu, ca să sature mulțimea flămândă, în nemărginita sa îndurare, n'a voit să rămână pe pământ nici un suflet neospătat și nesăturat. Pentru aceea a așezat cina cea mare și necuprinsă, cina sfintei cuminicăturii. El ține masa Sa pururea așternută și pe masă pururea gata — sub forma pâinii și a vinului — însuși Trupul Său prea sfânt și însuși scump Sângele Său, ca mâncare și beaură pentru toate veacurile, pentru toate neamurile și trimite pe servitorii săi — apostolii și preoții — să meargă în toate părțile lumii și să strige celor chemați: veniți, că toate sunt gata, veniți și gustați, ca să trăiți în veci.

Sufletul credincios, care se împărtășește cu credință din această mâncare și beaură Dumnezeiască, află în ea Isvorul tuturor darurilor cerești. Trupul și sângele Domnului umple inimile noastre de bucuria cea mai dulce, ne luminează mintea, înăbușe în noi focul patimilor, ne întărește împotriva ispitelor, ne dă putere să sporim în bine, renaște în noi credința și zelul slăbit, susține și fortifică vafa sufletului, curățindu-ne de toate slăbiciunile inerente firii omenești.

Din sf. Cuminecătură și-au luat sfinții mucenici îndrăzneala sfântă de a sta neclintiți în mijlocul celor mai cumplite suferințe. Și noi, numai întăriți cu sfântul trup și sânge al Domnului, vom putea învinge toate ispitele celui viclean, ba vom purta biruință chiar și asupra morții, căci purtăm în noi, în trupul nostru stricăcios, sămânța nemuririi. (Ioan 6.50 - 51).

„Venii cu toți, cina este gata”. Să nu ne lăsăm prea mult îmbiași și mai ales să nu căutăm motive de refuz, de scuză, căci vom cădea sub osânda de a nu gusta în veci din cina Domnului.

Dumineca de azi mai este și a strămoșilor. Sf. Biserică în dorința de a ne pregăti cât mai bine pentru a întâmpina cu vrednicie sărbătoarea Nașterii Dnui, închină cele două Dumineci dinaintea nașterii lui Hristos, pomenirii bărbaiilor și femeilor sfinte din Vechiul Testament. În aceste două Dumineci, se cuvine, nu numai să pomenim, ci să și cercelăm să învățăm și să urmărim viața lor.

Unii nu pot citi singuri sf. Scriptură, să facă aceasta ceice pot, iar ceice nu pot, să asculte. Aceasta va fi aur și tămâie pentru Domnul cel ce vine din ceruri. Numai de-am avea dorința să răspundem la gândul Bisericii, căci atunci după dorință, nu va întârzi nici fapla bună.

Cronică

Alba-Iulia—și actul înălțător, legat acum nouăsprezece ani, de această cetate a glorioasă și suferințelor românești au fost sărbătorite în Arad, la 1 Decembrie a. c., în mod impunător.

La rugăciunea de mulțumită, săvârșită în Catedrală, de P. Sf. S. Părintele Episcop Andrei, în fruntea unui mare sobor preoțesc, au asistat autoritățile, credincioși și tineret, iar cuvântarea ocazională, cu drept apeluri la conștiința națională și religioasă, a rostit-o părintele Viorel Mihușu.

După ce tineretul și obștea românească luase parte, înainte de „Te-Deum”, la actele de pietate, săvârșite prin încununarea mormintelor luptătorilor naționali Vasile Goldiș și Dr. St. C. Pop și a Crucii Martirilor locali, a avut loc după amiază la Palatul Cultural, un reușit festival școlar, asistat până la ticsirea sale.

Studentimea universitară din Cluj, după cum aflăm, a luat o frumoasă hotărâre ce o onorează: aceea de a intra în legăturile „Frății ortodoxe române” de sub conducerea marelui lor dascăl și președinte general al „FOR-ului” d. Sextil Pușcariu. Intrarea în aceste cadre a avut loc Duminecă în 28 Noembrie, când conducătorii „FOR-ului” și alți fruntași ai vieții românești clojene, împreună cu tineretul nostru universitar, s’au întrunit în sala festivă a episcopiei noastre. Actul acesta, la care a luat parte și P. Sf. Sa Episcopul Nicolae, pe lângă cei semălați mai sus, a fost impresionant și de bun augur: că tineretul universitar ni se apropie tot mai

mult de cele duhovnicești și că va deveni un element, tot mai viu și mai militant, în slujba credinței și viitorului Neamului, — studenți și studențe deopotrivă. Din partea acestora — alături de președintele general d. S. P. scariu și președintele secției Cluj d. prof. univ. Dr. Emil Teșosu — au făcut mărturisiri în numele studentimii univ. d. Drd. Dimotche și d.ș. A. Radu. Iar P. Sf. Sa a pus în vedere studențimea, că pentru toate consfățuirile lor le lasă la dispoziție sala festivă a episcopiei. E un gest semnificativ din partea arhierului înțelegător, și totodată un mijloc de a avea legături strânse cu tineretul nostru universitar. În ceas bun!

În amintirea dascălului Vasile Bogoi dela Belotinț s’a ținut, Duminecă în 7 Nov., o serbare în cadrul căreia s’a ținut, pe fațada școlii primare din Belotinț, chipul lui Vasile Bogoi, care a ostenit de a edifica această școală, în care a luminat și însuflețit câteva generații, în decursul celor patru decenii, cât a funcționat în ea ca învățător confesional. Școala primară din Belotinț, azi „Școala primară Vasile Bogoi”, precum și tot poporul, nu poate să uite apostolatul fostului dascăl confesional. Apreciat de autoritatea superioară bisericească, pe Bogoi îl vedem comisar consistorial pentru examene, membru activ în sinodul protopopesc și eparhial, primul președinte al asoc. învățătorilor din Banat dar mai presus de toate Vasile Bogoi a fost un creștin ortodox bun.

Ortodoxismul din Belotinț, în luptă continuă cu uniții de acolo numai cu sprijinul lui Vasile Bogoi a putut eși învingător. Celce scrie acestea șire a administrat câțiva ani această parohie. Cunoscut munca și sprijinul ce l-a dat sfintei Biserici. Nu pot uita nici odată vorbele ce-mi spunea: Părinte, să nu îți fie frică de nimic, aici e Bogoi”. Așa a și fost. În 15 Septembrie a. c. s’au împlinit trei ani de când în monumentala biserică din Lipova se oficia prohodul răposatului Vasile Bogoi. Atunci nu s’a făcut auzit și vr’ua glas în numele Ortodoxiei recunoștoare. A fost o scăpare din vedere. Cu atât mai vădit i-se va purta recunoștința, d’aci încolo, decedatului, a cărui lipsă e simțită tot mai mult. Parcă grăește și azi poporului din Belotinț: „Iiți ortodocși buni”. Fie în memoria binecuvântată și neuitată în veci.

(P. H)

D la Frații din America ne vine, prin mijlocirea săptămânalului „Solia” (No 36 - 37) vestea îmbucurătoare a unei foarte frumoase realizări culturale românești. E vorba de „Casa Culturală” a parohiei ortodoxe române „Sfânta Maria” din Cleveland, Ohio, ce a fost dată destinației sale în cadre festive impunătoare, în decursul lunii Octombrie a. c. Noua „Casă Culturală” este o refacere și amplificare largă. Are două sale spațioase, pentru întruniri, ședințe, mese comune, banchete și petreceri. O sală, în etaj, va fi pentru gimnastică și sporturi pe seama tineretului. Alte patru camere vor servi de clase pentru școala parohială—catolică, pentru ședințele consiliilor: parohial, al „Carității”, Reuniunii de femei etc. și pentru ședințele trupelor de cercetași și cercetașe. Una din sale va găzdui biblioteca parohială fiind și sală de lectură. O scenă spațioasă va fi pentru producțiuni corale și teatrale. Alături de sala de banchete este și o bucatărie spațioasă. Această realizare vrednică de toată lauda, este rezultatul jertfelor creștinilor noștri de acolo și al străduințelor neconținute din partea părintelui protopop I. Trușia, parohul acelei biserici. Noua clădire a fost sfințită printr’un sobor de preoți, colaborând

un cor, condus de pâr. protopop. Aceasta realizare, căreia cu drept cuvânt se spune „o biruință românească”, a fost apreciată și de: primarul orașului, reprezentantul legației române și alte notabilități, cari au spus cuvinte frumoase la adresa Românilor. Ne bucurăm din tot sulletul de această minunată realizare românească, a cărei praznic de înauțare a fost încheiat cu o veselă horă de trăiețe românească.

Societatea de lectură „Episcopul Grigorie” a studenților dela Academia noastră teologică și-a ales, în 14 Octombrie a. c., următorul comitet de conducere, pe anul școlar 1937-38: Președinte: V. Bamba, an IV; vicepreșed. Gh. Păiușan, a IV; secretar general T. Șuteu an III; secretar de ședințe Gh. Bolei an II; casier I. Bucșa an IV; bibliotecari D. Vlădăreanu an IV, T. Lera an III și D. Gornic an II; Comisia de cenzori: I. Dulcu an II, S. Triponescu an I și Fl. Coraș an I; membri supleanți: P. Beleanu an IV, A. Andru an II și Gh. Popovici an I.

După constituirea noului comitet, C. S. Pâr. Drd. P. Deheleanu, care a prez dat ședința de constituire, adresează societății câteva cuvinte, arătând că de acum noul comitet poate intra în funcție, având nu numai dreptul, dar și datorica să activeze cât mai intens și cât mai bine; și societatea aceasta are rostul de a înlesni între membrii ei o educare reciprocă și pentru fiecare în parte o auto educare; ambele însă trebuiesc inspirate și împletite cu ceea ce o primesc prin profesorii lor; încheie, dorind ca în anul acesta, societatea să fie mai activă și mai cu spor la muncă. Urmează o scurtă cuvântare a președintelui, în care își expune programul de activitate pe anul școlar.

Indemnul C. S. Pâr. Prof. Spiritual n'a sunat în deșert, pentru că dela constituirea comitetului societății și până azi, s'au ținut mai multe ședințe literare, de studenții au citit lucrări de conținut teologic, au declamat poezii religioase și naționale și au executat puncte muzicale.

În seara zilei de 13 Nov. a. c. societatea a desfășurat în subura Arad-Grădiște un frumos concert-cultural. Reușita morală a fost chiar peste așteptări. Publicul spectator a avut ocazia să vadă în acești viitori preoți deși tânări, atât de disciplinați — nu numai dragoste față de sf. noastră Biserică, ci și o neajmurnită dragoste față de Patrie și Neam.

Pâr. Mureșan, parohul locului, adânc mișcat, exprimă în numele credincioșilor marea lor bucurie și mulțumire produse prin manifestările culturale ale acestor tineri.

Un student albanez avem înscris la Academia noastră teologică. Este de confesiune ortodoxă orientală, de naționalitate Română albaneză și se numește Mihal Ekonomi. Și-a făcut studii seminariale în Seminarul gr. ort. din Tirana (capitala Albaniei). Vorbește, în afară de limba albaneză, grecește, franțuzește și puțin italienește. Românește n'a vorbit de loc, deși dupăcum însuș mărturisește — părinții lui știu foarte bine românește, el însă fiind crescut mai mult în școlile statului, cu limba de predare oficială, adică albaneză, iar în familie și aiurea vrbindu-se foarte mult la albaneză, n'a putut învăța românește. Am întârziat cu această cronică fiindcă — după cum ne spunea studentul nostru M. Ekonomi — era vorba să mai vie unul. Probabil însă că acela nu va fi putut obține litere arhieresti de recomandare, fiindcă nici până azi nu s'a prezentat.

Informațiuni

Nouii profesori de religie pentru școala secundară avem în persoana P. C. Sale Pr. Gheorghe Cotoșman dela Jimbolea (acum profesor la Academia teologică din Caransebeș), și a dlui **Teodor Nădăban**, profesor suplinitor la catedra de Religie a Școlii normale din loc. Amândoi au obținut diploma de capacitate pentru școale secundare, prestând în luna curentă, la Universitatea din Iași, ultimul examen în cauză, pe cel practic. Cinste lor!

Biserica noastră din Prunișor (protopopiatul Buteni) a primit dela județ, prin concursul d-lui prefect Dr. I. Groza, un ajutor foarte binevenit, în suma de Lei 8000.

Filia Poiana, de asemenea a primit dela județ, prin aceeași bună voință de sprijin suma de Lei 5000 pentru biserica de acolo.

† **Preot Nicolae Pisău**, paroh în Sinteamică, după scurte și greie suferințe, a adormit în Domnul în ziua de 24 Nov. ora 9 p. m., împărțit fiind cu sf. Taine, în al 60-lea an al vieții și 36-lea al preoției. Rămășițele pământești ale defunctului s'au așezat spre vecinica odihnă, Sâmbătă 27 Nov. ora 10 a. m., în cimitirul ort. român din comuna Băsarăbasa.

Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Parohia noastră Ignești a primit, dela județul Aradului, prin bunăvoința dlui prefect Dr. I. Groza, următoarele ajutoare; pentru biserică 5000 lei, pentru casa parohială 3000 lei, pentru soc. „Sf. Gheorghe” 5000 lei, iar pentru căminul cultural ort. român 7500 lei, în total 20500 lei.

Rezultatul examenelor de capacitate a candidaților de preoție

În zilele de 28 și 29 Octombrie 1937 s'au ținut examenele de capacitate a candidaților de preoție la Consiliul eparhial din Arad, cu următorul rezultat:

Cl. I. rurală cu medie foarte bine: 1. Sever Codreanu, 2. Ioan Gavrilă, 3. Mircea Albu, 4. Tiberiu Farca, 5. Marin Sfetcu, 6. Gheorghe Sântion, 7. Ioan Perian, 8. Ioan Bugariu, 9. Ieronim Marcoviciu, 10. Traian Radu

Cl. II. rurală cu notă medie bine. 1. Pavel Margea, 2. Simeon Pavel, 3. Dionisie Moldovan, 4. Lazar Don, 5. Cornel Vădăsan.

Poșta Redacției

P. C. S. Pr. **I. Nicorescu, Jabăr**: Am primit cele trimise și mulțumim, punând în vedere, că suntem bucuuroși de colaborarea cu material spicuit din opere patristice, cari ne lipsesc Clerului. Deci continuați. Noi publicăm, după cum ne îngăduie împrejurările și problemele curente, cari se cer tratate și ele.

Nr. 7966 | 1937

Comunicat.

Ministerul Educației Naționale, cu adresa No. 192.452 | 937, Ne înaintează un tablou verificat de Președintele Consiliului de Miniștri, de sărbătorile legale în timpul cărora autoritățile publice și cursurile școlare vor fi suspendate, conform Statutului funcționarilor publici și altor legi, precum urmează:

Sărbătorile legale.

1 Ianuarie	Sf. Vasile (Anul Nou)
6 Ianuarie	Botezul Domnului (Boboteaza)
7 Ianuarie	Sf. Ioan Botezătorul
24 Ianuarie	Unirea Principatelor și a tuturor Românilor
2 Februarie	Întâmpinarea Domnului
25 Martie	Buna-Vestire
	5 zile de Paști
23 Aprilie	Sf. Gheorghe
Înălțarea Domnului și Ziua Eroilor
(40 zile după Paști)
2 zile Sf. Treime
1 Mai	serbările câmpenești studențești (1190 1936)
10 Mai	Proclamarea Independenței
21 Mai	Sf. Constantin și Elena
8 Iunie	Restaurarea
29 Iunie	Sf. Petru și Pavel
15 August	Adormirea Maicii Domnului
8 Septembrie	Nașterea Maicii Domnului
14 Septembrie	Înălțarea Sf. Cruci
16 Octombrie	Ziua nașterii M. S. Regelui Carol II (Rectorat 2896 936)
26 Octombrie	Sf. Dumitru
8 Noiembrie	Sf. Mihail și Gavril
21 Noiembrie	Întrarea în biserică (3363 936)
1 Decembrie	Unirea Transilvaniei cu Patria Mamă
6 Decembrie	Sf. Nicolae
4 zile la Crăciun
Zilele de Duminecă

Arad, la 23 Noiembrie 1937

Consiliul Eparhial

Nr. 7985 | 1937

Comunicat

Intrucât avem informațiuni că, prin bălcieri, pe la târguri și prin orașe în diferite magazine chiar necreștine se vând icoane litografiate pe hârtie proastă și necorespunzătoare stilului bizantin, admis de Biserica noastră, repetăm cele cuprinse în comunica-

tu Nostru Nr. 3555 | 937 delat 6 Mai 1937 publicat în „Biserica și Școala” și dispunem din nou ca Cucernicii Preoți să sfătuiască pe enoriașii lor a nu mai cumpăra icoane neortodoxe și de proveniență străină decât numai din cele ce poartă aprobarea Sfântului Sinod.

Deasemenea sub nici un motiv să nu mai sfințească icoanele ce li s'ar aduce în acest scop și care nu poartă semnul aprobării Sinodale.

Arad, la 25 Noiembrie 1937

Consiliul eparhial ort. rom. Arad

Concurs

Conform ordinului Consiliului eparhial No. 7484/937 pentru îndeplinirea parohiei vacante din comuna Spata protopopiatul Balaș se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în organul oficial Biserica și Școala.

Beneficiile împreună cu acest post sunt:

1. Folosința sesiunii parohiale constatătoare din 32 jug. jumătate arător și jumătate livadă.
2. Casa parohială.
3. Stolele legale.
4. Birul parohial se ia în concurs — din oficiu cont col B.

Întregirea salariului dela Stat, pentru care parohia nu garantează. Alesul preot va predica regulat în dumineci și sărbători, va catehiza la școala primară din loc, va suporta achitând regulat toate impozitele după întreg beneficiul preoțesc.

Parohia este de clasa III-a deci dela recurenți se cere cvalificație pentru astfel de parohii. Concurenții la acest post se vor prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare, având în prealabil avizul protopopului, — în sf. biserică pentru a face cunoștință cu credincioșii și pentru a-și arăta dexteritatea în cele rituale în oratorie și în cântare conformându-se întru toate dispozițiilor din art. 33 al regulamentului pentru parohii.

Cererile însoțite de acte justificative adresate consiliului parohial din Spata se vor înainta Ven. Consiliu eparhial din Arad.

Spata, la 24 Octombrie 1937.

In co'nfelegere cu:

Ioan Trifu
protopop

Consiliul parohial